



odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV-44141-3/ODK-2016

Praha 22. března 2016

Mgr. Bc. Jakub Michálek
člen Zastupitelstva hlavního města Prahy

prostřednictvím elektronické pošty na: jakub.michalek@pirati.cz

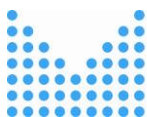
Sdělení k dotazu ze dne 18. března 2016

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra obdržel dne 18. března 2016 prostřednictvím elektronické pošty Vaše dva dotazy týkající se poskytování informací.

Ve vztahu k dotazu č. 1) sdělujeme, že Ministerstvo vnitra si připsal ze dne 21. března 2016, č. j. MV-44141-2/ODK-2016 vyžádalo stanovisko Národního bezpečnostního úřadu coby gestora problematiky kybernetické bezpečnosti a zároveň národní autority pro oblast kybernetické bezpečnosti (dle stále platného usnesení vlády č. 781 ze dne 19. října 2011), a to ve lhůtě do 6. dubna 2016. Po obdržení vyžádaného stanoviska bude vypracována finální odpověď Ministerstva vnitra.

K druhému dotazu týkajícímu se procesní stránky věci při postupech povinného subjektu podle ustanovení § 4a odst. 2 písm. a) a f) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“ nebo „InfZ“), kdy jsou informace poskytovány přístupem do informačního systému, uvádí Ministerstvo vnitra následující stanovisko.

Podle předmětných ustanovení může povinný subjekt vyřídit žádost o informace sdělením přístupových údajů do informačního systému povinného subjektu a žadateli je tak umožněn on-line přístup k určitým informacím (které budou zpravidla setrvale aktualizovány). Ustanovení § 4a odst. 2 písm. e) a f) InfZ tak představují určitou výjimku z pravidla, že je možné na základě žádosti požadovat poskytnutí informací, které v době podání žádosti existují, a není v zásadě možné žádat o informace teprve v budoucnu vzniklé. Novela informačního zákona, provedená zákonem č. 222/2015 Sb. (účinná od 10. září 2015), tento koncept narušuje, když umožňuje žadateli požádat o přístup do informačního systému povinného subjektu, resp. umožňuje požadovat získat dálkový přístup k informacím, která se v průběhu času mění, obnovuje, doplňuje nebo opakovaně vytváří, nebo



jejím pravidelným předáváním jiným způsobem. Žadatel tak získá na základě jedné žádosti přístup i k informacím, které v budoucnu teprve vzniknou.

Realizace tohoto způsobu poskytnutí informace (pokud jsou splněny všechny zákonné podmínky) bude zpravidla realizována jednorázově předáním přístupového jména a hesla s nastavením stupně oprávnění (pro čtení). Informační zákon však explicitně neřeší situaci, na kterou ve svém dotazu směřujete, tedy na případy, kdy je žadateli náhle přístup z nějakého důvodu odebrán. Možné způsoby procesní obrany žadatele je tak třeba řešit výkladem. V zásadě mohou v obecné rovině nastat dvě základní situace.

a) přístup je odepřen a povinný subjekt započne informace předávat jiným způsobem podle ustanovení § 4a odst. 3 InfZ

V takovém případě je sice žádosti ze strany povinného subjektu stále vyhověno, ale již ne co do požadovaného způsobu (způsob poskytování informace se změnil). Povinný subjekt není povinen vydávat v této situaci rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti (co do způsobu poskytnutí informací) podle ustanovení § 15 odst. 1 InfZ, neboť takový postup je na místě pouze v případech, kdy povinný subjekt žádosti nevyhoví [srov. však dikci ustanovení § 4a odst. 3 InfZ, kde je využito spojení „(...), vyhoví povinný subjekt žádosti (...)“]. Žadatel však má podle názoru Ministerstva vnitra možnost na změnu způsobu poskytování informací reagovat stížností podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. c) InfZ, která dopadá na případy, kdy je požadovaná informace poskytnuta pouze částečně (v daném případě je poskytnut obsah informace, ale způsobem, který žádosti neodpovídá). Nadřízený orgán bude v daném případě přezkoumávat, zda byly splněny zákonné podmínky pro odchýlení se od požadavku žadatele na způsob poskytnutí informace.

Ohledně lhůty platí, že stížnost podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. c) InfZ je možno podat do 30 dní ode dne uplynutí lhůty pro řádné vyřízení žádosti. Počátek lhůty je však v daném případě nutno s ohledem na specifika předmětných způsobů poskytnutí modifikovat. Pokud je informace získávána způsobem umožňujícím on-line přístup k požadované informaci (a jejím změnám), tak se dá říci, že lhůta pro řádné vyřízení žádosti stále běží (proces poskytování informace v zásadě nekončí). Lhůta pro podání stížnosti tak začne běžet až od chvíle, kdy povinný subjekt změnil způsob poskytování informace (to může nastat např. sdělením, že od okamžiku XY bude informace poskytována žadateli jinak než doposud, nebo doručením informací jiným způsobem). Teprve v tuto chvíli totiž nastane předpoklad pro podání žádosti, neboť až v takový okamžik dojde k „částečnému poskytnutí“ informace ve smyslu ustanovení § 16a odst. 1 písm. c) InfZ.

b) dojde k odepření přístupu, aniž by povinný subjekt započal předávat informace jiným způsobem

V takovém případě povinný subjekt zjevně nepostupuje podle ustanovení § 4a odst. 3 InfZ a není naplněna zákonná fikce vyhovění žádosti. Sdělení o odebrání přístupu či faktickou nefunkčnost přístupových údajů je třeba považovat v materiální rovině za rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Proti takovému postupu je na místě bránit



se odvoláním podle ustanovení § 15 odst. 1 InfZ. S ohledem na to, že informační zákon neupravuje lhůtu pro podání odvolání, neboť toto ponechává na úpravě správního řádu [viz ustanovení § 20 odst. 4 písm. b) InfZ], je třeba s ohledem na ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu odvolání podat do 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. „Oznámením rozhodnutí“ bude v daném případě nutno rozumět doručení sdělení o odebrání přístupových údajů a v případě zjištění této skutečnosti až na základě „neúspěšného přihlášení“, od okamžiku tohoto pokusu o přihlášení.

Je zřejmé, že žadatel nemusí přistupovat k požadovaným informacím denně a odepření přístupu může zjistit až po několika dnech či týdnech po provedení odebrání přístupu ze strany povinného subjektu, nicméně s ohledem na aktuální judikaturu Ústavního soudu (např. rozhodnutí ze dne 25. února 2016, sp. zn. IV. ÚS 746/15), která zakládá v případě dvojího výkladu ustanovení informačního zákona přednost výkladu příznivějšího pro žadatele, je podle názoru Ministerstva vnitra lhůta pro podání odvolání v takovýchto případech odvíjet od okamžiku seznámení žadatele s odepřením přístupu (tomu ostatně svědčí i fakt, že nemůže jít k tíži žadatele, kdy mu povinný subjekt nesdělil, že přistoupil k zneplatnění přístupových údajů, což by byl postup rozporný s principy dobré správy – povinný subjekt pak jen těžko může argumentovat tím, že ke zneplatnění došlo již o měsíc dříve, než na tuto skutečnost přišel žadatel vlastní činností a tudíž mu již lhůta pro odvolání uplynula).

Nelze vyloučit i situace, kdy povinný subjekt zneplatní přístupové údaje žadatele, tuto skutečnost mu nesdělí, avšak ještě před tím, než mu poskytne informaci jiným způsobem podle ustanovení § 4a odst. 3 InfZ, žadatel vlastní činností zjistí, že mu byli přístupové údaje zneplatněny (určitá kombinace výše uvedených situací) a je v nejistotě, jak bude povinný subjekt dále postupovat. V takovém případě s ohledem na relativně krátkou lhůtu k podání odvolání doporučuje Ministerstvo vnitra podat z procesní opatrnosti odvolání, neboť v rámci jeho vyřizování může povinný subjekt v rámci autoremedury (viz ustanovení § 87 správního řádu) žadateli plně vyhovět tím, že mu informace poskytne jiným způsobem, nebo mu sdělí, že bude od nejbližší aktualizace poskytovaných informací tyto poskytovat jiným způsobem. Na to již může žadatel reagovat postupem viz bod a) výše.

Dovolujeme si upozornit, že výše uvedené názory Ministerstva vnitra nejsou právně závazné, neboť právně závazný výklad právních předpisů ve vztahu ke konkrétní skutkové situaci může podávat jen příslušný soud.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

Vyřizuje: Mgr. et Mgr. Tomáš Jirovec
tel. č.: 974 816 477
e-mail: tomas.jirovec@mvcv.cz